Cena pojedyńczego egzempl. 10 gr.

Dzisiejszy numer zawiera 4 strony.

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO - KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 79 gr. z odnoszeniem przez pocztę 21 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożenia pracy, przerwania komunikacji, abonent niema prawa żądać pozaterminowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada. Redaktor przyjmuje od 10—12. Nadesłanych a nie zamówionych rękopisów Redakcja nie zwraca i nie honoruje. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204,252.

Sumiennem wykonywaniem obowiązków, budujemy silną Ojczyznę!

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 łam.) 10 gr., za reklamy na str. 4-łam. w wiadomościach potocznych 30 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstem ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski" wychodzi trzy razy tygodn. i to: w poniedziałek, środę i piątek. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Dla spraw spornych jest właściwy Sąd w Wąbrzeźnie. — Za terminowy druk, przepisowe miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada. Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieprzyjęcia ogłoszeń bez podania powodów

Nr. 125 | Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub, wtorek dnia 24 października 1933 r. | Rok XII

Germanizowanie ludności polskiej

na Powiślu

Powiśle stało się w ostatnim czasie świadkiem wielkiej akcji germanizacyjnej, przeprowadzanej przez władze niemieckie wszystkiemi stojącemi do jej dyspozycji sposobami i metodami. Akcja germanizacyjna dotyka przedewszystkiem tereny z ludnością polską, która bezradnie musi patrzeć na to, jak rak germanizacji toczy ostoję polskości — młodzież szkolną. O bezwzględności metod niemieckich świadczy niżej podany fakt, mający niedawno miejsce. Mianowicie w 2 specjalnych pociągach zwieziono dzieci szkolne z wszystkich szkół powiatu suskiego, posiadającego duży odsetek ludności polskiej, do Kwidzyna, gdzie w strzelnicy syndyk dr. Geissler przy pomocy dużych map, rozwieszonych w pawilonie muzycznym, wykazywał zebranym dzieciom „bezsensowność pociągniętej granicy i skutki, jakie odczuwa nadgraniczna ludność niziny wiślanej". Następnie dzieci, w liczbie około 3-ch tysięcy, zwiezione zostały nad granicę do Gross-Weide i Korzeniowa, gdzie nauczyciele, oprowadzając je wzdłuż granicy, wskazywali na wzorową kulturę niemiecką, stojącą w przeciwieństwie do „polskiej zachłanności, która zabrała Niemcom 5 wiosek po prawym brzegu Wisły, oraz niemiecką rzekę „Wisłę". Po powrocie do Kwidzyna odbyła się w tumie ewangelickim t. zw. „Weihestunde", w czasie której pastor Grünhagen mówił m. in. co następuje:

„Symbolem niemieckiego ducha, niemieckiej siły, wielkości i dzielności jest ten tum, w którym jesteście zebrane. Zarazem jest on świętym wskaźnikiem naszych dni. — Pamiętajcie dzieci o tem, żeście są Niemcami. Niemcami w słowie i czynie i w całej swej istocie. Musicie się same hartować, stać zdala od poniżenia, ażebyście wyrosły na dzielnych i odważnych ludzi, godnych swych przodków.

Walecznej młodzieży potrzebuje ojczyzna. Z drugiej strony winniście pamiętać o braciach z drugiej strony granicy, którzy krwią i pochodzeniem do nas należą. Co jest niemieckie, musi być po wsze czasy niemieckiem".

Następnie odbyło się poświęcenie poszczególnych chorągwi dla każdej szkoły. Wszystkie szkoły, po powrocie do swych miejsc rodzinnych urządziły na zakończenie uroczyste „przyrzeczenie" na placu publicznym, w czasie którego złożyły przysięgę na wierność niemczyźnie. (ZAP.)

Zmiana ubezpieczenia pracowników rolnych od choroby

Z dniem 1 listopada br. ulega zasadniczej zmianie system ubezpieczenia pracowników rolnych od choroby. — Zamiast ubezpieczania w Kasie Chorych wprowadzona zostaje zasada odpowiednich świadczeń, bezpośrednio ze strony pracodawcy.

Mianowicie wprowadzoną zostaje zasada, że pracodawca obowiązany jest w odniesieniu do swych pracowników rolnych opłacać w całości koszty ich leczenia szpitalnego i koszty pomocy położniczej oraz 90 proc. kosztów związanych z pomocą lekarską, z wyłączeniem zabiegów techniczno-dentystycznych i 90 proc. kosztów lekarstw i środków opatrunkowych; udzielać zasiłku w wysokości pełnych naturalji ustalonych jako wynagrodzenie w umowach, ustalających warunki pracy i płacy robotników rolnych.

Obowiązek ten odnosi się do pracowników rolnych (t. j. zarówno rolnych oraz służby domowej jak i pracowników umysłowych), zatrudnionych w gospodarstwach rolnych, leśnych, ogrodowych, hodowlanych i rybnych oraz przy meljoracjach i komasacjach, jak również w zakładach pracy, ściśle z temi gospodarstwami związanych, a nie posiadających przeważającego charakteru przemysłowego lub handlowego.

Do otrzymania powyższych świadczeń uprawnieni są również członkowie rodziny pracowników rolnych, do których zalicza się żona pracownika i jego dzieci poniżej lat 15-tu.

Pracodawca obowiązany jest do powyższych świadczeń tylko wówczas, gdy chory leczy się u lekarza wskazanego przez pracodawcę, lub też został skierowany do szpitala na skutek polecenia tego lekarza. Ograniczenie to nie dotyczy jednak tych wypadków nagłych, w których zwrócenie się do wskazanego przez pracodawcę lekarza było niemożliwe, a zwłoka groziła niebezpieczeństwem.

Obowiązek udzielania powyższych świadczeń spoczywa na pracodawcach rolnych również i po ustaniu stosunku pracy, jeśli wypadek choroby lub porodu miał miejsce w czasie trwania jego stosunku.

Jeżeli pracodawca rolny odmawia udzielania pomocy lekarskiej choremu pracownikowi albo uprawnionemu członkowi jego rodziny lub jeżeli ta pomoc jest niedostateczna, wówczas powiatowa władza administracyjna uprawniona jest do udzielenia pomocy lekarskiej na koszt pracodawcy.

Pracodawcy rolni obowiązani są dostarczyć środków lokomocji dla przewozu chorych pracowników rolnych i członków ich rodzin do lekarza lub szpitala. W razie niedostarczenia środków lokomocji obowiązani są zwrócić pracownikom rolnym poniesione z tego powodu koszty.

Wszelkie uprawnienia, wynikające z dotychczasowego należenia do Kas Chorych przysługują pracownikom rolnym do dnia 1 listopada rb., t. j. od chwili omówionej zmiany systemu ubezpieczania pracowników rolnych od choroby. N. M.

Las dębowiecki w pow. świeckim odsłania rąbek ponurej tajemnicy

TRUP NIEZNANEGO MĘŻCZYZNY Z CZASZKĄ PRZEBITĄ 2 KULAMI.

Donosiliśmy niedawno o sensacyjnem **aresztowaniu fabrykanta nagrobków w Brodnicy Bielawskiego Franciszka, pod zarzutem przejechania samochodem i zabójstwa, dokonanego na osobie nieznanego mężczyzny** na szosie pomiędzy Osiem a Dębowcem w pow. świeckim. Sprawa tego zabójstwa na razie okryta jest ponurą tajemnicą, tem więcej, że dotychczas nie udało się ustalić, kim był zamordowany.

Zwłoki mężczyzny odnaleziono zakopane w lesie, należącym do leśnictwa Dębowiec, gdzie przez sprawcę zbrodni zostały ukryte. — Zarówno oględziny zwłok, jak i poprzednio poczynione obserwacje wykazały, że przebieg zbrodni był następujący:

Automobilista w czerwcu ub. roku przejechał nieszczęśliwego na szosie pomiędzy Osiem a Dębowcem i obawiając się prawdopodobnie odpowiedzialności, po wypadku **dwoma strzałami z rewolweru pozbawił go życia, poczem wraz z zwłokami skręcił na drogę leśną i zagrzebał je w odludnem miejscu.** Być może jednak motywy zbrodni były zupełnie inne.

Komenda pow. P. P. w Świeciu ogłasza komunikat, w którym podaje dokładny rysopis zabitego. — Był to mężczyzna średniego wzrostu, słabej budowy, o twarzy pociągłej i ciemnych włosach, ubrany w stare ciemne ubranie marynarkowe, zniszczone trzewiki i czapkę-cyklistówkę. Wszelkie informacje, mogące przyczynić się do ustalenia tożsamości denata, należy skierować do wymienionej Komendy P. P. w Świeciu.

Dalsze szczegóły zagadkowej tej zbrodni podawać będziemy w miarę ich pozyskania przez nas. Tajemnica ponurej zbrodni, o której wieść ze względu na szczególnie bestjalski jej charakter głęboko poruszyła opinję naszych Szanownych Czytelników, doczeka się niewątpliwie rychłego już wyjaśnienia a zbrodniarza dosięgnie karząca ręka sprawiedliwości.

Witos uciekł zagranicę

Dzienniki czeskie potwierdzają wiadomość o ucieczce W. Witosa do Czechosłowacji. Donoszą one, że Witos przebywa obecnie na Morawach u jednego ze swych przyjaciół.

„Prawo Lidu" donosi, że ma on w najbliższych dniach przybyć do Pragi (stolicy Czechosłowacji) i podjąć tam akcję polityczną.

Ucieczka Witosa zagranicę wywołała ogromne oburzenie wśród tych zwłaszcza chłopów, którzy za jego robotę mają pójść do więzienia.

—:—:o:—:—

NAJWIĘKSZA ELEKTROWNIA NA ŚWIECIE.

MOSKWA. W Magnitorsku ukończono budowę największej w świecie elektrowni, która będzie zasilała prądem o napięciu 30 tys. wolt całą komunikację południowo-uralskiego okręgu przemysłowego.

—o—

KATASTROFA SAMOLOTU.

We wsi Posiadacze k. Mogilna samolot 4 pułku lotniczego z Torunia zawadził skrzydłem o drzewo. Wskutek tego, samolot runął na ziemię. Por. Dubanowicz i pilot sierż. Antoni Malinowski odnieśli poważne obrażenia głowy.

—o—

OLBRZYMI POŻAR ZNISZCZYŁ 125 BUDYNKÓW.

LUBLIN. We wsi Krasne w powiecie zamojskim z nieustalonej przyczyny wybuchł **olbrzymi pożar** w zabudowaniach jednego z miejscowych gospodarzy. **Pożar zniszczył 125 budynków. Straty sięgają około 200.000 złotych.**

ODSŁONIĘCIE POMNIKA MARSZ. PIŁSUDSKIEGO W MOSTACH WIELKICH.

W sobotę, dnia 21. bm. odbyło się na dziedzińcu normalnej szkoły fachowej dla szeregowych Policji Państw. w Mostach Wielkich uroczyste odsłonięcie pomnika Marszalka Piłsudskiego. Pomnik ufundowany został ze składek oficerów i szeregowych P. P. uczniów szkoły.

IV. Wszechświatowy Zlot Harcerzy w Goedoelloe w sierpniu 1933 r.

(Ciąg dalszy)

Aż wreszcie nastąpiła defilada drużyn polskich, która dzięki korzystnemu rozstawieniu, strojom narodowym, wielkiej ilości sztandarów o barwach polskich oraz dziarskiej postawie wywołały ogólny zachwyt. Okrzykom z trybun nie było końca, a skauci całego świata, koło których kolejno maszerowaliśmy, pozdrawiali nas polskiem „Czuwaj". Entuzjazm widzów wzrastał do niebywałych rozmiarów, ilekroć nadchodzili nasi polscy harc. przebrani w stroje ludowe. Specjalne brawa dostała nasza drużyna pomorska i to kaszubi i rybacy z sieciami, za nami drużyna żeglarska oraz nasza wyprawa kolarska, która przedefilowała na rowerach, motocyklach i samochodach.

Za Polską defilowały: Jugosławja, skauci rosyjscy na emigracji, Bułgarja, Austrja, Irak, Szwajcarja, Grecja, Hiszpanja, Portugalja, Sjam, a wreszcie skauci węgierscy w liczbie kilka tysięcy. Defilowali więc starsi skauci, straż złotu z taborem motorowym oraz niezwykle sympatyczne węgierskie „zuchy" w oryginalnych strojach z motywami węgierskiemi z XVIII wieku.

Po skończonej defiladzie na dany znak 80.000 skautów z tysiącem sztandarów rzuciło się z okrzykiem ku trybunie na której stał Regent Horthy i Baden Powell, manifestując swe uczucia. Manifestacja wypadła tak imponująco i była tak żywiołowa, że wielu dostojników nie mogło ukryć łez. Twórca skautingu 76-letni Baden Powell, nie wytrwał w angielskiej formie i ukradkiem otarł wielkie łzy radości.

Raz po raz pochylały się sztandary okrzykom, wiwatom i oklaskom nie było końca. Skauci nie chcieli odejść od trybuny na której stał człowiek, który pokazał nam drogę do Dobra i sposób realizowania pokoju Chrystusowego przez Braterstwo i Miłość Bliźniego.

Po długiej manifestacji orkiestra odegrała hymn węgierski i w tymże momencie skamieniały tłumy.

Uroczystość była oficjalnie skończona.

Wieczorem tego dnia w poszczególnych obozach odbyły się pierwsze ogniska. Polacy zbierali dalsze brawa za udane występy. Późnym wieczorem tysiące skautów zgromadziło się przy wspólnych ogniskach. Nie było wodzów — byli bracia, którzy bez porozumienia porozumiewali się doskonale i bawili jeszcze lepiej.

Obeszło się bez Ligi Narodów.

Dnia 3-go sierpnia odbyło się przyjęcie dla delegatów na Międzynarodową Konferencję Skautową w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, które zaszczyciło swoją obecnością szereg dygnitarzy węgierskich, przedstawicieli korpusu dyplomatycznego, oraz lord Baden Powell.

Na uwagę zasługują dwa momenty: Naczelny Skaut około kwadransa rozmawiał z Ministrem Pełnomocnym Polski p. pos. Łepkowskim, mówiąc między innemi o tem, dlaczego nie przybył do Polski, oraz o tem jak to Polacy urządzili koncentryczny atak na jego małżonkę, swoją niesłychaną gościn., okazaną pani Baden Powell podczas jej pobytu w Polsce. 2-m ciekawem spostrzeżeniem są gratulacje, których nie szczędzono panu Ministrowi Łepkowskiemu z powodu postawy i sympatji, jaką się cieszyła polska wyprawa wśród społeczeństwa węgierskiego.

Dzień 4-tego sierpnia należy zaliczyć do najbardziej bogatych w rozmaite wydarzenia harcerskie. Wprost był to dzień nadzwyczajny dla obozu polskiego i jeden z najmilszych jakie przeżyliśmy.

Rozpatrując ten dzień chronologicznie widzimy wymarsz naszych na pierwszą wycieczkę, zorganizowanych przez gościnnych gospodarzy, natępnie zebranie „dwudziestolatków" czyli tych szczęśliwców, którzy już tyle lat mają za sobą rzetelnej pracy skautowej. Nieco później odbyło się przyjęcie u Ministra Pełnomocnego Polski posła Łepkowskiego, wizyta braci Czechów, oraz podwieczorek dla członków Biura Międzynarodowego i zaproszonych delegatów innych państw, zaszczycone obecnością Naczelnego Skauta Świata lorda gen. Baden Powella.

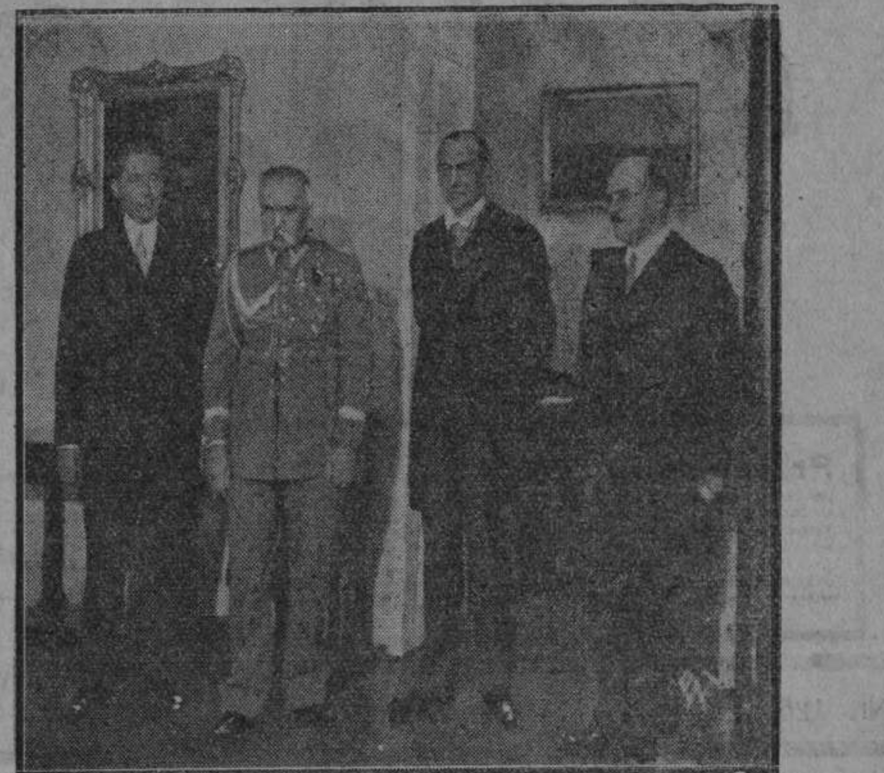
Punktualnie o godz. 16-tej w bramie drużyny krakowskiej ukazał się Martin dyrektor Biura Międzynarodowego. Martina przywitał dh. dr. Strumiło. Po chwili przybyli zaproszeni goście. Ze względu na napływ publiczności otoczyliśmy kordonem ze wszech stron polanę naszej Chorągwi. W tem orkiestra zagrała „Jeszcze Polska" wszyscy stanęli salutowali — i do obozu wjechał samochód p. Min. Łepkowskiego.

Za chwilę witaliśmy przybyłego Baden Powella, w sposób chyba najmilszy, jaki można okazać takiemu człowiekowi w sposób najbardziej naturalny. Chmara skautów fotografów otoczyła Naczelnego Skauta, lecz robili to w tak niedziennikarski sposób i podchodzili z tak szelmowskiemi minami, że nikt ich nie usuwał, a Baden Powell ułatwiał im pracę.

A gdy na polanę wbiegli nasi tancerze i kolejno pokazali, krakowiaka, kujawiaka, zbójnickiego i mazura — Baden Powell nie wytrzymał i dwa razy wstał od stołu, by przejść się do tańczących. Cóż to był za wspaniały widok, gdy fotografującego Skauta Naczelnego fotografowali wszyscy. Obskoczyli go ze wszystkich stron. Lord pierwszy oklaskiwał, pierwszy się śmiał, i w każdej chwili był tak swobodnym i naturalnym jak nasze tańczące pary. Patrząc na swobodnie poruszające się pary polskich harcerzy i harcerek powiedział, że takie rozwiązanie sprawy współżycia między skautami i skautkami jest najlepsze. Nic zatem dziwnego, że po wyjeździe Baden Powella młodzież nie wytrzymała i zaczęła tańczyć na czele z hr. Telekym, dyr. Martinem i inn. Wesołemi tańcami zakończono ten miły wieczór.

(Ciąg dalszy nastąpi).

MINISTER TITULESCU W BELWEDERZE

P. minister Spraw Zagranicznych Rumunji Titulescu przyjęty był na dłuższej audjencji przez Marszałka Piłsudskiego. Podczas audjencji byli obecni: minister Spraw Zagranicznych Józef Beck i poseł rumuński w Warszawie Cadere.

Regulamin wyborczy do Rad Miejskich

Wybory do rad miejskich odbywają się na podstawie 5-przymiotnikowego systemu głosowania. Prawo wybierania posiada każdy obywatel polski bez różnicy płci, o ukończonych 24 latach życia, wybranym do rady miejskiej może być każdy obywatel polski, który ukończył do dnia zarządzenia wyborów 30 lat, ma prawo wybierania i włada językiem polskim w słowie i piśmie.

Miasto, liczące do 5 tysięcy mieszkańców, może stanowić jeden okręg wyborczy. Obszar miast liczących ponad 5 tysięcy mieszkańców, podzieli rządowa władza administracyjna na okręgi wyborcze i ustali dla każdego okręgu, w zależności od liczby jego mieszkańców, ilość przypadających nań mandatów radzieckich. Na poszczególny okręg wyborczy nie może przypadać mniej, niż 3 mandaty.

Wybory do rady miejskiej zarządza w miastach niewydzielonych starosta powiatowy, w miastach wydzielonych — wojawoda. Przed zarządzeniem wyborów władze zarządzające dokonywują podziału obszaru na okręgi wyborcze i na obwody głosowania i ustalają ilość mandatów w poszczególnych okręgach. Dla przeprowadzenia wyborów ustanawia się główną komisję wyborczą i okręgowe komisje wyborcze. W razie podziału okręgów wyborczych na obwody głosowania, należy utworzyć również obwodowe komisje wyborcze.

Dalej regulamin zawiera przepisy odnośnie spisu wyborców, list kandydatów, składania list, głosowania i t. d.

Między innemi zaznaczone jest, iż każdy wyborca rozporządza tylu głosami, ilu radnych wybiera się w danym okręgu wyborczym, przyczem ma prawo część lub wszystkie rozporządzalne swe głosy oddać na jednego i tego samego kandydata. Wówczas wypisuje na karcie do głosowania tyle razy nazwisko tego kandydata, ile głosów chce mu oddać. Karta do głosowania musi być koloru białego.

W ciągu 7 dni po dniu ogłoszenia wyniku wyborów można wnosić protesty przeciwko wyborom z żądaniem unieważnienia wyborów w całości albo też wyboru poszczególnego radnego. W razie unieważnienia wyborów w całości zarządzone są nowe wybory w ciągu 14 dni.

Koszty, związane z przeprowadzeniem wyborów, ponosi gmina miejska.

Komunikat

Z końcem września rb. ukazało się rozporządzenie o obniżeniu (waloryzacji) rent dla osadników, którzy kupili osady rentowe w czasie od 1 lipca 1919 r. do 21 maja 1924 roku. Renty zostały obniżone na 21,5%.

Podajemy wszystkim P. T. Członkom Kółek Rolniczych do wiadomości, że potrzebne formularze podań oraz wyjaśnienia jakie potrzebne są dowody do uzyskania zniżki uzyskać można w Sekretarjacie Pow. Tow. Rolniczego, ul. Przemysłowa, wzgl. u pp. Prezesów Kółek, po przedstawieniu legitymacji członkowskiej z opłaconą składką.

Ze względu na ważność ustawy, poniżej ją podajemy.

Za Zarząd Pow. Tow. Rolniczego
(—) Wład. Klimek, wiceprezes
(—) Z. Malkiewicz, sekr. P. T. R.

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

30 września, Nr. 73.
532.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 29 września 1933 r. w sprawie zniżki przerachowania niektórych długów rentowych.

Na podstawie §§ 35c i 35f rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1934 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 30, poz. 213) zarządza się co następuje:

§ 1. Upoważnia się okręgowe urzędy ziemskie do udzielenia zniżek przerachowania należności Skarbu Państwa z tytułu długów rentowych, określonych w § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 października 1927 r. o przerachowaniu długów rentowych (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 879), do 21,5% skali, podanej w § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 30, poz. 213).

§ 2. Zniżka określenia w § 1 może być udzielona dłużnikom rentowym, którzy w chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego są w posiadaniu osady nabytej przez siebie lub spadkobierców swych w okresie czasu od 1 lipca 1919 r. do 21 maja 1924 r. za cenę, przewyższającą normy, podane w § 3. Zniżka nie obejmuje jednak tych z pośród powyższych nieruchomości, które zostały nabyte przez obecnych lub poprzednich właścicieli od Skarbu Państwa na mocy ustawy z dnia 29 lipca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 602).

§ 3. 1) Normy przewidziane w § 2, wynoszą w stosunku do 1 ha gruntu:

a) w powiatach: gnieźnieńskim, gostyńskim, inowrocławskim, kościańskim, mogileńskim, ostrowskim, poznańskim, szamotulskim, średzkim i śremskim w województwie poznańskiem — 300 zł;

b) w powiatach: chojnickim, kartuzkim i kościerskim w województwie pomorskiem — 100 zł;

c) w pozostałych powiatach w województwach poznańskiem i pomorskiem 200 zł;

2) W celu porównania ceny kupna (§ 2) z powyższemi normami należy umówioną cenę przerachować według pełnych stawek skali, podanej w § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno prawnych; jeżeli w umowie kupna—sprzedaży zostało ustalone, że nabywca w cenie kupna przejmuje skapitalizowaną rentę, należy kapitał rentowy w wysokości, określonej umową, potrącić z umówionej ceny kupna; inne obciążenia hipoteczne, przejęte przez nabywcę, poza umówioną ceną kupna, winny być do tej ceny kupna dodane.

§ 4. Zniżka będzie udzielona w stosunku do rat rentowych, płatnych po dniu 1 stycznia 1933 r.

§ 5. Podania dłużników rentowych o udzielenie zniżki przyjmowane będą przez właściwe okręgowe urzędy ziemskie do dnia 31 grudnia 1933 r.

§ 6. Wykonanie rozporządzenia niniejszego oraz wydanie przepisów szczegółowych porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW:
(—) J. Jędrzejewicz

MINISTER ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH:

(—) Nakoniecznikow-Klukowski

KATASTROFA SAMOCHODOWA

TORUŃ. Samochód, jadący z Kalisza do Gdyni uległ pod Chojnicami katastrofie, wskutek której jedna osoba została zabita, a trzy odniosły ciężkie rany.

PODATEK OD LOKALI.

Ministerstwo Skarbu wyjaśniło (L. D. V.-30868/5/32), że podatek od lokali, zajmowanych przez oficerów i żonatych podoficerów zawodowych, dostarczonych im przez gminy na zasadach ustawowych, winien być wymierzany od pełnej kwoty umownego komornego, a nie jedynie tylko od tej części, która opłacana jest przez oficera (podoficera) z jego poborów.

KPT. SKARŻYŃSKI HONOROWYM OBYWATELEM RODZINNEGO MIASTA.

SIERADZ. W dniu 1 listopada zapowiedziany jest przyjazd do rodzinnego miasta Warty, zdobywcy Atlantyku kpt. Skarżyńskiego Stanisława. W celu przyjęcia kpt. Skarżyńskiego zawiązał się w Warcie komitet obywatelski, na którego czele stanął p. Kazimierz Walewski. Rada Miejska m. Warty na ostatniem posiedzeniu uchwaliła przemianowanie jednej z ulic miasta na ulicę kpt. Skarżyńskiego oraz nadała mu godność obywatela honorowego m. Warty.

—o—

TRAGEDJA NA MORZU.

70 osób utonęło.

TOKIO. Parowiec japoński „Jaszimamaru“ na pokładzie którego znajdowało się **80 osób**, w tem **58-u ludzi załogi, zatonął w pobliżu Kobe.** Przyczyną katastrofy był pożar, który wybuchł na okręcie.

—:o:—

CHCĄ WYRZUCIĆ 100 TYS. ŻYDÓW.

PARYŻ. „Journal des Debats“ donosi, że według kursujących w Genewie pogłosek, rząd niemiecki zamierza w listopadzie wyrzucić z Niemiec **100.000 żydów.**

Informacje

TERMINY PŁATNOŚCI PODATKÓW

przemysłowego, dochodowego i gruntowego.

Do 1 listopada — państwowy podatek dochodowy przez płatników, którym nakazy płatnicze doręczono w terminie do dnia 5 października.

Od 15 października do 15 listopada II rata państwowego **podatku gruntowego za rok 1933.**

—o—

Egzekucja II-ej zaliczki na poczet podatku obrotowego.

Jak wiadomo, dnia 15 września upłynął termin płatności II-ej zaliczki na poczet podatku przemysłowego od obrotu za r. 1933.

W związku z powyższem władze skarbowe wydały do urzędów podległych okólnik polecając ściągnięcie nieuiszczonej przez płatników wyżej wspomnianej II-ej zaliczki najpóźniej do terminu płatności III-ej zaliczki.

Z tych też względów władze podatkowe podjęły energiczną i bezwzględną akcję egzekucyjną.

Czy wiecie że...

...wyroby naszych garbarni dorównywują wyrobom zagranicznym, a mimo to w okresie 8 miesięcy br. sprowadziliśmy skór lakierowanych wszelkich 674 q na sumę około 2-ch miljonów złotych.

....Chevreaux i gemzy na sumę 5 miljonów złotych.

....skórek galanteryjnych i pasków do czapek i kapeluszy za 700.000 złotych.

*

....Marmelad i powideł przywieźliśmy 310 q.

....Kompotów i soków z owoców i jabłek 267 q, tj. więcej niż w roku poprzednim.

....Pozycje te szczególnie zastanowić powinny nasze panie gospodynie. Dwór i wieś polska napewno mogły niewątpliwie całkowite zapotrzebowanie na wytwory te rynku krajowego. —

*

...Posiadając najlepszych gatunków szkło i porcelanę krajową przywieźliśmy z zagranicy w okresie 8 miesięcy 1933 r. około 500 q za około 300.000 złotych.

....Wyrobów fajansowych sprowadziliśmy w tymże okresie 120 q za ok. 200.000 złotych.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Wąbrzeźno dnia 23 października 1933 r.

MIEJSCOWE.

— **Do środy** przyjmują listonosze i urzędy pocztowe przedpłatę „Głosu Wąbrzeskiego“ na miesiąc listopad i grudzień. Diatego z uiszczeniem przedpłaty należy się bezwzględnie pospieszyć.

— *Z kroniki kościelnej.* Doroczny odpust ku czci św. Szymona i Judy odbędzie się w naszej parafji w sobotę, 28 bm. Spowiedzi św. będą słuchać księża pozamiejscowi już dzień przed odpustem tj. w piątek, 27 bm. po południu.

— *Niedziela misyjna.* Wczorajsza niedziela poświęcona było misjom. Księża w kościołach wygłosili kazania o misjach oraz zbierane były datki na cele misyjne. W wielu miejscowościach urządzono akademje.

— *Akademja* ku czci Chrystusa Króla odbędzie się w nadchodzącą niedzielę 29 bm. w sali p. Klimka zaraz po głównem nabożeństwie.

— *Pierwsze nabożeństwo ewangelickie w języku polskim* dla Polaków wyznania ewangelickiego odbyło się ub. niedzieli przedpoł. w auli b. szkoły wydziałowej. Nabożeństwo odprawił ks. pastor Domilczyk z Grudziądza wobec licznych wiernych.

— *Zimno.* Po ładnych, jesiennych dniach od wczoraj wieczora bardzo się ochłodziło. Czyżby miało sprawdzić się przysłowie „Na Szymona i Judy, spodziewaj się śniegu i grudy?

— *Odznaczenie.* Kierownik tut. elektrowni p. *Mieczysław Domagała* odznaczony został odznaką honorową „Za Walkę o Szkołę Polską“. Panu Domagale składamy z okazji tej serdeczne gratulacje. *Redakcja.*

— **Nowy obwodowy inspektor szkolny.** Z dniem 1 bm. Inspektorat Szkolny w Toruniu obejmuje powiaty: toruński, chełmiński i wąbrzeski oraz Toruń—miasto. Obwodowym inspektorem szkolnym zamianowany został p. Tadeusz Seib, urzędujący w Toruniu.

— *Objął urzędowanie.* Z dniem 18. 10. bm. wróciłem z delegacji Tczew—Starogard i objąłem urzędowanie. Publiczności przyjmuje w soboty od godz. 8—15-ej.

PASZEK, Kontr. Ubezp. Krajowej.

— **Lustracja Urzędu Skarbowego.** Prezes Pomorskiej Izby Skarbowej p. Kossjor dokonał w ub. piątek lustracji tutejszego Urzędu Skarbowego.

— **Rejestracja pojazdów mechanicznych.** Komisja dla rejestracji pojazdów mechanicznych będzie urzędowała w Toruniu w dniach 28 i 31 października oraz 23 listopada br., a nie jak poprzednio było ogłoszone w dniu 21 października br.

Starosta Powiatowy:
(—) Kalkstein

— *Sekwestr administracyjny.* Dyrekcja Lasów Państwowych zaprowadziła z dniem 29. września br. na maj. państw. Frydrychowo, pow. Wąbrzeźno, dzierżawionym przez p. Tadeusza Pankowskiego sekwestr administracyjny. Sekwestratorem Dyrekcja ustanowiła p. Władysława Linowskiego z Torunia.

— *Uwaga producenci bekonów!* Pomorska Izba Rolnicza zawiadamia, że następny odbiór świń bekonowych od członków kół producentów trzody chlewnej dla bekoniarni gdańskich odbędzie się w Wąbrzeźnie *przy wadze dworcowej*, w czwartek, dnia 26 bm. od godz. 7—9 rano.

— *Plaga myszy.* W niektórych miejscowościach naszego powiatu zauważono dość duże ilości myszy polnych, które czynią nieraz poważne szkody.

— *Echa pożaru.* Jak donosimy na innem miejscu w ub. sobotę widziano łunę pożaru. Zaraz po zauważeniu ognia, zaalarmowano Straż Ogniową, która też natychmiast zjawiła się w strażnicy Wszyscy czekali w pogotowiu, tylko koni nie było. Ci, co konie mają dostawić w razie pożaru, obowiązku swego nakazanego przez Urząd Bezpieczeństwa Publicznego, nie spełnili. Takich ludzi, którzy na nieszczęście bliźniego nie są czuli, powinno się surowo ukarać.

— *Herbatka* urządzona ub. soboty przez Koło Przysposobienia Wojsk. Kobiet do Obrony Kraju w salce hotelu pod „Orłem“ zgromadziła licznych gości nietylko z Wąbrzeźna, ale także z powiatu. Panie gospodynie wywiązały się ze swego zadania całkowicie, za co zebrały były liczne uznania ze strony gości, którzy bawili się ochoczo do rana.

— *Zebranie Placówki Wąbrzeskiej Powst. i Wojaków* odbyło się ub. niedzieli 22 bm. o godzinie 3-ciej w salce hotelu pod „Orłem“ pod przewodnictwem prezesa p. Łomnickiego. Po wygłoszeniu referatu przez prezesa na temat polskiej kawalerji, omawiano sprawy wewnętrzne, jak sprawę wystawienia sztuki scenicznej pt. „Jak kapral Szczapa wykiwał śmierć“, zebranie zakończono.

Z okazji uroczystości ku czci Stefana Batorego, zmontowano na placu Józefa Piłsudskiego w Warszawie obelisk, przedstawiający 12-metrowej wysokości Orła Białego oraz — na jego tle — mapę ziem polskich z czasów panowania wielkiego króla. —

— *Podaje się do wiadomości*, iż biura wszystkich przedsiębiorstw miejskich tj. elektrowni, wodociągów, rzeźni i kanalizacji, znajdują się obecnie w gmachu elektrowni. Kierownikiem tych wszystkich przedsiębiorstw został p. *Domagała.*

— *Utworzenie Towarzystwa Łowieckiego w Wąbrzeźnie.* Z inicjatywy p. Starosty Powiatowego Kalksteina i Powiat. Delegata Związku Stowarzyszeń Łowieckich p. Nadleśniczego *Tomaszka* z Konstancjewa odbyło się dnia 21 bm. o godz. 18-tej w sali posiedzeń Starostwa Powiatowego zebranie zaproszonych myśliwych powiatu wąbrzeskiego, na którem uchwalono utworzyć "Towarzystwo Łowieckie powiatu wąbrzeskiego". Do zarządu weszli następujący panowie: Nadleśniczy *Tomaszek* — prezes, Starosta Powiatowy *Kalkstein* — wiceprezes, Asesor *Dąbrowski* — sekretarz, *Dr. Piotrowski* — skarbnik, Leśniczy *Rozkosz* — łowczy. — Towarzystwo ma na celu szerzenie zasad prawidłowej gospodarki łowieckiej, podniesienie etyki łowieckiej, podniesienie zwierzostanu i współdziałanie z władzami w zwalczaniu kłusownictwa. Lokal klubowy Towarzystwa znajdować się będzie w hotelu „Dwór Wąbrzeski“. Licznie zebrani myśliwi tak z miasta, jak i z najdalszych zakątków powiatu wstąpili gremjalnie do Towarzystwa. Utworzenie tego Towarzystwa należy, z uwagi na ekonomiczne znaczenie prawidłowej gospodarki łowieckiej, przyjąć z zadowoleniem.

— **Wieczorek Towarzyski.** W sobotę 4 listopada urządza w salach hotelu pod „Białym Orłem“ Koło Środowiskowe BBWR przy Zakł. Graficznych B. Szczuki Wieczorek Towarzyski z różnemi niespodziankami, dotychczas w mieście naszem nie widzianemi. Do tańca przygrywać będzie orkiestra wojskowa. Wstęp na wieczorek ściśle za zaproszeniami, które rozesłane będą w tych dniach.

— **OGÓLNE ZEBRANIE CZŁONKÓW MIEJSKIEGO KOMITETU B. B. W. R. odbędzie się w czwartek 26 bm. o godzinie 20-tej w sali p. Klimka. Na porządku obrad m. in. referat p. STAROSTY KALKSTEINA o nowej ustawie samorządowej. Przybycie wszystkich członków konieczne.**

ZARZĄD.

— **Kino „Słońce“** wyświetla piękny film p. tyt. „Dobranoc Wiedniu“. Film ten warto zobaczyć.

NOTATKI REPORTERA.

* **Rowerzysta z Wielkich Radowisk pod kołami samochodu.** — Bolesław Kuligowski z Wielkich Radowisk jadąc **w Grudziądzu** rowerem został na skrzyżowaniu ulic Sienkiewicza i Ogrodowej najechany przez samochód osobowy. Rower został doszczętnie zdruzgotany a Kuligowski doznał okaleczeń i złamania lewego obojczyka. Rannego odstawiono do szpitala miejskiego.

* *Wystrzegajcie się koperciarzy.* Na terenie Pomorza pojawili się nowi oszuści, t. zw. koperciarze, którzy, chcąc łatwowiernym zmienić pieniądze, w pewnej chwili znikają z łupem. Strzeżcie się takich „koperciarzy“.

* *Mieszkańców* liczy nasze miasto 8990 według stanu z dnia 21 października br.

**Mandaty karne.* W ub. tygodniu na kilkunastu właścicieli nieruchomości spisano protokóły karne za nienaświetlanie klatek schodowych. Kto chce więc uniknąć kary, winien oświetlić w myśl obowiązujących przepisów schody.

* *Za tamowanie ruchu ulicznego.* Spisano kilka protokołów na osoby tamujące ruch uliczny, tj. stanie na chodnikach.

* *Rozwiązanie wiecu.* Wczorajszej niedzieli w południe odbywający się *w Kowalewie* wiec N. P. R. policja rozwiązała wskutek zakłócenia spokoju publicznego.

* *Usiłowana kradzież.* W nocy 20 na 21 bm. około godz. 2-giej usiłowano dokonać kradzieży przy pomocy włamania przez dach słomiany do mieszkania *Ottona Selinga*, zam. na wybudowaniu pod Nielub. Zbudzony ze snu Seling otworzył okno i strzelił z browninga 3 razy w kierunku sprawców, który również odpowiedzieli strzałami 2-krotnie. Seling został ranny w lewą dłoń, lecz prawdopodobnie postrzelił się własnym browningiem przez nieostrożność. Dalsze dochodzenia w toku.

* *Fałszywe 100 złotówki* pojawiły się w niektórych miejscowościach, dlatego przy odbiorze należy być ostrożnym.

* *Łunę pożaru* widziano ub. sobotę wieczorem. Niejedni przypuszczali, iż pali się w Ludowicach — lecz okazało się, iż pożaru na terenie naszego powiatu nie było.

* *Katastrofa samochodowa.* Dziś, w poniedziałek rano o godz. 7,30 na szosie Książki—Sitno wydarzyła się katastrofa samochodowa. Samochód osobowy PM 12 117 marki Buick, w którym jechali: właść. samochodu *Lewenau Paweł, Arentewicz Alfons i szofer Cieszyński Piotr* wszyscy z Grudziądza — wpadł wskutek zepsucia się kierownicy na drzewo. Samochód został zniszczony, a pasażerowie odnieśli dość poważne rany na głowie. Pierwszej pomocy lekarskiej udzielił rannym p. dr. Kawczyński z Wąbrzeźna.

— **Zniesienie hurtowni monopolowych.** — Dowiadujemy się, iż z dniem 1 stycznia zniesione zostają hurtownie wyrobów monopolowych: spirytusowe, tytoniowe, hurtownie soli itp. Pracownicy hurtowni Monopolu Spirytusowego otrzymali już wypowiedzenie.

Od 1 stycznia hurtownie będą w rękach prywatnych.

— **Konkurencja, na której zyska ludność.** Niedawno założony skład wymiany mąki przy ulicy Poniatowskiego — począł również sprzedawać chleb o 5 groszy taniej na bochenku. Piekarze, niechcąc się dać w konkurencji prześcignąć, sprzedają chleb już po 50 groszy. Konkurencja jak widzimy jest dla ludności b. dobra.

01049

Kino „Słońce“

„DOBRANOC WIEDNIU“

Z powiatu

— **Książki.** (Dają niemcowi pracę). Pomimo tego, iż w naszej wsi znajduje się dużo Polaków-rzemieślników, nie są oni popierani przez swoich. I tak np. p. Deutschmann i Fijałkowski zamiast dać pracę Polakowikowalowi, dali ją niemcowi Hermanowi Riewe. I. Czy tym panom nie wstyd? Zresztą w najkrótszych dniach poruszymy dalsze „kwiatki“ jakie wyrosły na glebie książkowskiej.

— **Osieczek.** (Z życia Powst. i Wojaków). Wczorajszej niedzieli tutejsza placówka Powstańców i Wojaków urządziła próby o Państwową Odznakę Sportową. Po próbie, w której brało udział b. wielu, urządzono w salce p. Jaranowskiego zabawę taneczną. W miłym nastroju bawiono się prawie do rana. —

— **Orzechowo.** (Pożar) W zabudowaniu rolnika Józefa Dulnikowskiego w Orzechowie powstał pożar, który zniszczył dom mieszkalny, stodołę i chlew, połączone jednym dachem, wyrządzając szkodę na sumę 3000 zł. Poszkodowany jest ubezpieczony na sumę 2400 zł. w Tow. Ubezp. w Myśliwcu. Ogień wybuchł wskutek wady w kominie domu.

— *W. RADOWISKA.* Misja św. rozpoczęła się wczoraj w niedzielę o godz. 9,30. Ks. prob. Łęgowski wprowadził Ojców Misjonarzy do kościoła przybranego w zieleń i kwiaty i w serdecznych słowach ich powitał a na końcu nakładając stoły przelał na nich władzę duszpasterską na czas Misji św. O. Urban podziękował za powitanie i wyjaśnił cel przybycia do parafji Ojców Misjonarzy.

Po sumie wygłosił O. Urban pierwszą naukę misyjną, która wzruszyła licznych słuchaczy do głębi. Po południu wygłoszone zostały dwie nauki. Od dziś, poniedziałku do środy włącznie będą wygłoszone nauki rano o 8-ej godzinie i wieczorem o 5-tej godz. dla ogółu parafjan.

Stanowe nauki będą wygłoszone dziś o 9,30 dla matek, jutro we wtorek o 9,30 dla młodzieży żeńskiej i o 6.45 wiecz. dla ojców; w środę o 6,45 wiecz. dla młodzieży męskiej.

W czwartek o godz. 8-ej odprawia się nabożeństwo żałobne za dusze zmarłych parafjan z odpowiedniem kazaniem a reszta dnia poświęcona będzie na słuchanie spowiedzi.

Zakończenie Misji św. nastąpi w przyszłą niedzielę na sumie. W tę niedzielę obchodzi kościół uroczystość Chrystusa Króla. Oby Chrystus odtąd królował w sercach parafjan radowiskich.

Z okolicy

× **Nieżywięć.** (Pożar.) W dniu 20. bm. około godz. 18,30 wybuchł pożar w zagrodzie p. Zakrzewskiego Wład. wskutek czego spaliła się stodółka z drzewa oraz chlew. Spalone budynki ubezpieczone były w Spółce w Myśliwcu pow. wąbrzeskiego. Szkodę oblicza się na 1,500 zł. Jak dotychczasowe dochodzenia wykazują przyczyną pożaru było nieostrożne obchodzenie się z ogniem.

OBWIESZCZENIE

dot. nadzwyczajnego oczyszczenia Strugi Wąbrzeskiej oraz jej bocznych rowów odpływowych.

Na podstawie art. 21 statutu spółki, tudzież na zasadzie art. 145 ustawy wodnej — (Dz. U. R. P. Nr. 62/28 poz. 574) należy strugę jako i boczne rowy, będące w związku z kanałem głównym dwa razy do roku gruntownie wyczyścić. Wobec tego polecam Panu spowodować wszystkich interesowanych członków spółki w gminie miejskiej by wspólnie do dnia 26 października br. oczyścili Strugę wraz z pobocznemi rowami i to do należytej głębokości.

Rewizje robót oczyszczających odbędą się dnia 26 października 1933 r. — O ile prace te do ustalonego terminu nie zostaną wykonane, nastąpi przymusowe wykonanie robót na koszt opieszałych członków.

Starosta Powiatowy:
(—) Kalkstein

Powyższe podaje się do wiadomości.

ZARZĄD MIEJSKI
(—) Schwarz, burmistrz

KOMUNIKAT URZĘDU SKARBOWEGO

W Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej Nr. 22 pod pozycją 163 ogłoszona została ustawa z dnia 16 marca 1933 r. o Funduszu Pracy — a pod poz. 176 rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 marca 1931 r. do powyższej ustawy.

Według postanowienia art. 26 powołanej wyżej ustawy podlega opłacie na rzecz Funduszu Pracy czynsz dzierżawny osiągnięty z najmu mieszkań lub budynków — w całości lub w części, niezależnie od ich przeznaczenia użytkowego i to w wysokości 0,5 proc. od każdorazowego wpłaconego czynszu.

Zgodnie z przepisami par. 15 cytowanego rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów opłaty te uiszczają właściciele nieruchomości, przyczem opłaty od osiągniętego w danym kwartale kalendarzowym czynszu dzierżawnego należy w ciągu 2-go miesiąca następującego po tym kwartale uiścić w Kasie Urzędu Skarbowego, bezpośrednio lub na jej rachunek czekowy w Pocztowej Kasie Oszczędności; równocześnie należy złożyć w Kasie Urzędu Skarbowego wykaz otrzymanych sum czynszu dzierżawnego osiągniętego w ubiegłym kwartale kalendarzowym, wraz z obliczeniem opłat.

Opłaty nie uiszczone w przepisanych terminach, lub wpłacone niezgodnie według par. 15 powołanego rozporządzenia zostaną wymierzone i ściągnięte przez Urząd Skarbowy — przyczem zastosowane zostaną odpowiednie sankcje karne.

Kontrola nad należytem obliczeniem opłaty i wpłacenia należnych sum do Kasy Urzędu Skarbowego dokonuje również Urząd Skarbowy.

Celem uniknięcia następstw jakie wynikają z niedopełnienia ustawowego obowiązku podatkowego, Urząd Skarbowy — podając powyższy komunikat do publicznej wiadomości — przypomina wszystkim zainteresowanym płatnikom bezwzględne wypełnienie ciążącego na nich obowiązku tembardziej, że ustawa na wstępie powołana uzyskała moc obowiązującą już od 1 kwietnia 1933 r., a z obowiązku podatkowego wywiązała się dotychczas bardzo mała ilość właścicieli. — Wkońcu zaznacza się, że opłatom powyższym nie podlega komorne z mieszkań 1 i 2-izbowych.

Wąbrzeźno, dnia 21 października 1933 r.

Kierownik Urzędu Skarbowego:
(—) Wruk, Asesor.

Zwalczanie pożarów

Aczkolwiek palność naogół zmniejszyła się w tut. powiecie, to jednakże są jeszcze dość częste wypadki. Chodzi oczywiście o pożary z podpalenia w chęci zysku asekuracyjnego, do których można obecnie większą część zaliczać. Jest to smutne ale prawdziwe, że ludzie palą swój dobytek, łakomiąc się na chwilowy zysk osobisty, nie bacząc na szkody wyrządzone ogółowi, ponieważ majątek puszczony z dymem jest na czysto stracony. Czy podpalenie przynosi chociaż zyski samemu podpalaczowi? Tylko chwilowo i pozornie, bo wiadomo że „Male parta — do czarta“ tak i tu zdobyte w nikczemny sposób pieniądze nie uratują bankruta i spekulanta. Bo naprawdę tacy tylko chwytają się podobnych środków. Są to przeważnie ludzie wyzuci z wszelkiej godności osobistej. Nie chodzi im o to, że będą mieli opinję podpalacza, bo „wiedzą sąsiedzi jak kto siedzi“. Ponadto w takich wypadkach przy dochodzeniach wszelkie okoliczności wskazują na podpalenie i taki spryciarz wędruje do ula. Nie pomogą znane już wykręty, że podczas pożaru nie był w domu, że podpalili włóczędzy lub zły człowiek z zemsty itp. Nikt chyba nie uwierzy, aby ktoś z zemsty podpalał objekt wysoko ubezpieczony.

Posiedzi więc taki spryciarz i chociaż później jakoś się wykręci oczywiście nie bez większych kosztów, to jednakże nie zmyje swej plamy na czysto. Nie pomogą nawet publiczne nadrabiania miną i pogróżki. Dobro publiczne wymaga zwalczania i napiętnowania podpalaczy. Policja stale prowadzi dochodzenia nietylko w sprawach bieżących, lecz wznawia także dochodzenia w sprawach pożarów z lat ubiegłych. Niejeden cieszący się już uzyskaną w oszukańczy sposób sumką odszkodowania nie podziewał się, że policja zawita do niego i poprosi do paki.

W ostatnim czasie wszczęto znów kilka dawniejszych spraw o podpalenie w tutejszym powiecie. W rezultacie osadzono w areszcie śledczym 5 osób a mianowicie: Górskiego Antoniego, oraz jego dwóch synów Józefa i Antoniego z Szlachetnych Kruszyn, Radziszewskiego Józefa z Jastrzębia i Manikowkiego Antoniego z Brodnicy.

Dalsze dochodzenia co do innych są jeszcze w toku i jest nadzieja, że i oni podzielą los wyżej wymienionych i będą mieli czas na rozpamiętywanie swoich grzechów.

Mamy nadzieję, że sprawą tą zainteresują się czynniki wychowawcze aby zapobiec niszczeniu dobra ogólnego.

Wskazaną jest tu przedewszystkiem cenna i systematyczna akcja czynników duchownych i pedagogicznych.

Rozpowszechniajcie
„Głos Wąbrzeski“

Ruch Towarzystw

— *Zarząd Tow. Rzemieślników Samodzielnych* zaprasza niniejszem wszystkie Cechy na zebranie, odbyć się mające w środę, dnia 25 bm. o godz. 7,30 w lokalu p. St. Klimka (mała salka). Z powodu bardzo ważnych spraw, przybycie wszystkich Pp. Rzemieślników konieczne.

Zarząd.

— **Baczność Bractwo Strzeleckie!** We wtorek, dnia 24 października o godz. 7,30 wieczorem odbędzie się w Strzelnicy Bractwa Strzeleckiego „Nadzwyczajne Zebranie“ z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie, 2) Odczytanie protokołu, 3) Sprawy bieżące co do poszczególnych członków, 4) Ewent. likwidacja Bractwa, 5) Wolne wnioski i zamknięcie.

W razie niestawienia się dostatecznej ilości członków, odbędzie się pół godz. później drugie zebranie, którego uchwały bez względu na ilość członków prawomocne się stają.

O liczny udział Szan. Braci prosi

Zarząd.

Drukiem i nakładem: Zakłady Graficzne Bolesława Szczuki — Redaktor odpowiedzialny: **Alfons Szczuka** — Wąbrzeźno, Mickiewicza 1.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 25 października br. o godz. 11.30 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Antoniego Jabłońskiego w Przydworzu:
10 prosiaków, 1 maciorę — oszacowane na sumę 180,— zł. 154/33

Główczewski, kom. sądu Grodzk. w Wąbrzeźnie

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 24 października br. o godz. 9-tej przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Bolesława Gawrycha w Wąbrzeźnie: 2272/33
kasę rejestracyjną, szafę do trucizn, wagę stołową, wagę decymalną, szafę do farb, szafę oszkloną, biurko.

Główczewski, kom. sądu Grodzk. w Wąbrzeźnie

Listowi
przyjmują do **25** bm. przedpłatę „GŁOSU WĄBRZESKIEGO“ na miesiąc
listopad i grudzień

Ogłoszenia drobne

(Ogłoszenia w tej rubryce do 10 słów kosztują 55 groszy)

LOKALE MIESZKANIA

LOKAL handlowy do wydzierżawienia. Zgłosz. Sekretarjat Zw. Właśc. Nieruchomości, ul. Mickiewicza.

KUPNA SPRZEDAŻE

Poszukuje się lub kupna dzierżawy fortepianu. Zgł. w adm. Głosu Wąbrzeskiego

RENAULT osobowy, otwarty, w dobrym stanie, korzystnie na sprzedaż. Oferty do administracji *„Głosu“* pod nr. 75.

„PRZEGLĄD SPORTOWY“ roczniki 1927, 28, 29, 30, 31 i 32, oprawne, sprzedam. Adres wskaże administracja „Głosu“.

Samochód ciężarowy „Chevrolet“ w dobrym stanie sprzedam tanio: ul Marsz. Piłsudskiego nr. 55

Drzewa, krzewy owocowe i ozdobne, drzewa alejowe w wielkim wyborze po zniżonych cenach poleca **Szkółka Bronisława Nowackiego Okonin** poczta Mełno. katalogi wysyłam na żądanie

TORUŃ

Smaczne obiady po cenach b. przystępnych *KANTOROWICZ, wł. Gośliński, Toruń, Szeroka 18.*

„Dwór Artusa“ właśc. *Witek, Toruń,* naprzeciw Ratusza. Pierwszorzędna restauracji. Codziennie koncert dobrowej orkiestry.

RÓŻNE

Warsztat kuśnierski **wykouje** wszelkie prace tanio, fachowo i w najkrótszym czasie Feliks Klimaszka Mistrz kuśnierski

Zakład fryzjerski dla Pań i Panów. *J. Polkowski,* Kościuszki.

„POMOC“ Biuro podań, ul. Kopernika 6 — załatwia podania i prośby

PRASUJĘ bieliznę, kołnierzyki itp. *JANKOWSKA* ul. Wolności 36

Chłopak silny 18-20 lat do wszelkich prac może się zaraz zgłosić. **„Wibol“** Hurtownia win ul. Jadwigi 3

Prasowanie wszelkiej bielizny po 0,10 gr. za kołnierzyk przyjmuje. Radzimińska ul. Wolności (Starostwo podwórze)

SKŁAD z urządzeniem i mieszkaniem przy Rynku. (obecnie towary krótkie) do wydzierżawienia Wiad. „Dwór Artusa“ Toruń lub Zabiegły Wąbrzeźno.

Potrzebna jest służąca do wszystkiego zaraz. Piłsudskiego 3

Zapisz się do L.O.P.P.

Kto szuka dobrej klijenteii wśród najszerszych warstw

Kto szybko pragnie znaleźć zajęcia lub dobrze sprzedać — niepotrzebne przedmioty

Kto znalazł zgubioną rzecz i pragnie zwrócić właścicielowi

Niech ogłosi się natychmiast w **„Głosie Wąbrzeskim“** którego dział reklamowy sowicie wynagradza wydatki uczynione na ogłoszenie.

Książnica Kopernikańska w Toruniu